

## ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМУ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ВІДДІЛУ ОСВІТИ НА РИНКУ ПРАЦІ

*У статті розкрито сутність інноваційного менеджменту в системі освіти, виокремлено особливості впровадження інноваційного менеджменту в управлінні освітою; здійснено аналіз науково-методичного забезпечення впровадження інноваційного менеджменту в систему освіти для перспективного розвитку відділу освіти регіону та забезпечення освітньої установи висококваліфікованими кадрами.*

*Ключові слова: інновація, інноваційна діяльність, інноваційний менеджмент, інноваційні підходи, нововведення, конкурентоспроможність, компетентність, управління освітою.*

**Постановка проблеми.** Актуальність теми дослідження зумовлена потребою нових підходів до підвищення ролі інтелектуального капіталу, соціальних та гуманітарних чинників економічного прогресу, пріоритетності підготовки висококваліфікованих фахівців, у тому числі у серії управління освітою.

Інноваційна діяльність, як засіб підвищення конкурентоспроможності, у результаті якої створюються та матеріалізуються нововведення, потребує оптимізації управлінської діяльності, переведення її на високий рівень управління. Сучасний інноваційний менеджмент є найбільш важливим елементом і результатом конкурентоздатності на ринку праці, що спрямований на підвищення ефективності та якості професійної діяльності, є дієвим інструментом в руках кваліфікованого керівника, що стимулює неперервний розвиток колективу і кожного співробітника зокрема.

**Метою статті** є висвітлення потреби працівників відділів освіти у впровадженні інноваційного менеджменту.

**Завдання дослідження:** виокремити особливості впровадження інноваційного менеджменту в відділі освіти.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблемою інноватики займалися такі вчені як: П. Друкер, Е. Менсфілд, Г. Перлак, Б. Санто, Б. Твісс, Р. Фостер, В. Хартман, Й. Шумпетер, та ін., які трактують категорії інноватики залежно від об'єкта та предмета свого дослідження, до стадії практичного використання, що приносить певний результат [9].

Питання інноваційного менеджменту в системі освіти було розглянуто як зарубіжними, так і вітчизняними вченими. Зокрема, О. Боднар, Л. Ващенко, І. Герчиковою, Л. Даниленко, П. Завліним, І. Зязюном, Г. Єльніковою, Л. Карамушка, Г. Ковальовим, Н. Краснокутською, В. Кременем, В. Мадзігоном, В. Масловим, О. Савченко, Н. Островерховою та ін. [1; 2; 3; 4; 6; 7; 8; 9].

Як стверджує Л. Даниленко, менеджмент є однією з головних функцій управління, де відбувається процес цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на об'єкт управління (соціальну систему, що функціонує в ринкових умовах), внаслідок якого відбувається якісна зміна об'єкта управління і підвищується рівень його конкурентоспроможності [4].

Однак, зважаючи на вирішальне значення інноваційного менеджменту в системі освіти, як засіб підвищення конкурентоздатності освіти на ринку праці залишається актуальним та визначає необхідність подальшої наукової роботи у цьому напрямку.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** На етапі сучасних ринкових відносин трудові послуги працівників освіти стають не лише товаром, а й об'єктом конкуренції та мають розглядатися як найважливіший вид капіталу відділу освіти. Використання даного капіталу містить великі резерви для ефективного розвитку освітньої установи, дозволяючи отримувати переваги на ринку праці.

Важливе значення для підвищення конкурентоздатності працівників відділу освіти на ринку праці набуває інноваційна діяльність в управлінні освітою, яка характеризується системним експериментуванням, впровадженням інновацій в освітній процес загальноосвітніх навчальних закладів.

Інноваційний менеджмент розглядається, як система управління, яка активно впливає на управлінську діяльність, на розвиток інноваційної, інвестиційної, політичної та соціально-економічної діяльності, як окремої організації, так і країни в цілому.

Наукові основи менеджменту освітніх інновацій використовуються в тих освітніх організаціях, де намагаються досягти максимально – ефективних результатів при мінімальних витратах.

Л. Даниленко вважає, що менеджмент освітніх інновацій – це нова галузь науки про управління людськими і матеріальними ресурсами в закладах і установах освіти, яка упроваджується на засадах інвестицій та інновацій, завдяки чому, якісно покращуються основні показники їх діяльності. Розмежування нею таких понять, як „управління”, „менеджмент в освіті” і „менеджмент освітніх інновацій”.

Спільним між ними є те, що це процеси цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на об'єкт управління (соціально – педагогічну систему), в результаті якого відбувається його якісна зміна, а відмінним – те, що ця „якісна зміна” в управлінні впливає лише на якість навчально-виховного й управлінського процесів; у менеджменті освіти – ще й забезпечує конкурентоздатність освітніх організації (закладів, установ), а в менеджменті освітніх інновацій – добробутність й інноваційний розвиток педагогічних кадрів [5].

Менеджмент освітніх інновацій є сучасним напрямом розвитку науки про управління, у якому розкривається вплив інвестицій та інновацій на розвиток людських, матеріальних і фінансових ресурсів у закладах освіти з метою якісного покращення основних показників їх діяльності.

Відділи освіти створюють умови та сприяють для введення інновацій в цілі, зміст, форми і методи управління, навчання та виховання; в організацію спільної діяльності.

Досліджуючи інноваційний розвиток в районному відділі освіти, ми дійшли висновку, що інновації притаманні всім функціям управління: плануванню, організації, контролю, мотивації. Здійснюючи аналіз діяльності відділу освіти нами було з'ясовано, що в управлінні освітніми закладами має місце:

- бізнес-планування;
- електронна система управління навчальними закладами та навчальним процесом;
- комп'ютеризація навчальних закладів, створення електронного фонду навчальних та навчально-методичних матеріалів;
- інновації в управлінні, підбором персоналу та інше.

Управління інноваційним розвитком передбачає аналіз і оцінку введених керівником управлінських інновацій, створення умов для їх успішної розробки і застосування. Паралельно з цим передбачено проведення цілеспрямованого відбору, оцінки й застосування на практиці передового педагогічного досвіду, нових ідей, методик, запропонованих науковцями та практиками.

Основне призначення інноваційного менеджменту в управлінні освітою – забезпечити чітку і налагоджену роботу апарату управління, причому її інноваційність, мобільність та оперативність, що й потрібно для підвищення конкурентоздатності працівників відділу освіти на ринку праці.

**Висновок.** Таким чином, інноваційний освітній менеджмент є складовою загального менеджменту і розглядається в теорії як процес цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на інший об'єкт управління – соціальну систему, що перебуває у стані постійного розвитку, внаслідок якого відбувається не лише його якісна зміна та підвищення рівня конкурентоздатності, а й підвищується рівень залучення інвестицій та інновацій.

Підвищення конкурентоздатності працівників відділів освіти на ринку праці дає можливість виявити чинники, які стимулюють їх професійну діяльність та сприяють підвищенню професійної компетентності. Насамперед, це створення умов для підвищення професійної компетентності, самоосвіта та ін. Дана проблема є актуальною і вимагає подальшого вивчення та практичної реалізації в системі післядипломної освіти.

### **Список використаних джерел**

1. Боднар О. Ситуаційний менеджмент : Навч. посібник. –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 388 с.
2. Ващенко Л. М. Зміст і структура інноваційного педагогічного процесу //Управління освітою. – 2005. – № 20, жовтень. – С. 4-5.
3. Герчикова И. Менеджмент.учебник /И.Н.Герчикова, 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТА, 2002. – 501с.

4. Даниленко Л.І. Інноваційний освітній менеджмент: Навч. посібник. – К., Главник, 2006. – 144 с.
5. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: монографія / Л.І.Даниленко.–К.: Міленіум, 2004.–С.85.
6. Єльнікова Г. Теоретичні підходи до моделювання державно- громадського управління // Директор школи. – 2003. – №40-41.
7. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.
8. Маслов В.І. Наукові основи та функції процесу управління загальноосвітніми навчальними закладами: Навчальний посібник. – Тернопіль, Астон, 2007.-150с.
9. Островецька Н.М.. Парадигми управління авторськими закладами освіти / Н.М. Островецька. –К.:Глобус,1998. –С. 14.

*Драгунова В. Внедрение инновационного менеджмента в систему образования, как средство повышения конкурентоспособности работников отдела образования на рынке труда.*

*В статье раскрыта сущность инновационного менеджмента в системе образования, выделены особенности внедрения инновационного менеджмента в управлении образованием; осуществлен анализ научно-методического обеспечения внедрения инновационного менеджмента в систему образования для перспективного развития отдела образования региона и обеспечения образовательного учреждения высококвалифицированными кадрами.*

*Ключевые слова: инновация, инновационная деятельность, инновационный менеджмент, инновационные подходы, новшества, конкурентоспособность, компетентность, управление образованием.*

*Dragunova V. The introduction of innovative management in the education system as a means to enhance the competitiveness of employees of the Department of education in the labour market.*

*In the article the essence of innovative management in the education system, the features of the innovative management in education; the analysis of scientific and methodological support of implementation of innovative management in the education system for the future development of the Department of education of the region and provide educational institutions with highly qualified staff.*

*Keywords: innovation, innovative activity, innovative management, innovative approaches, innovations, competitiveness, competently, Department of education.*